

GUSTAVSMURARNAS NATURRESERVAT

<u>Beslutets innehåll</u>	<u>Sid</u>
Beskrivning av naturreservatet	2
Ärendets beredning	3
Områdets betydelse och behov av skydd	3
Länsstyrelsens beslut	4
Ändamålet med reservatet	4
Reservatsföreskrifter	4
A. Föreskrifter om förfoganderätten	4
B. Föreskrifter om visst intrång	5
C. Föreskrifter för allmänheten	5
D. Föreskrifter om naturvårdsförvaltningen	6
Skötselplan	7
Uppgifter om beslutande och deltagande	9
Sändlista	9

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Besvärshänvisning

GUSTAVSMURARNAS NATURRESERVAT

Beskrivning av naturreservatet

Kommun:	Gävle
Församling:	Staffan
Fastighet:	Del av Grinduga 8:1
Ägare:	Korsnäs AB
Lägesbeskrivning:	Topografisk karta blad 13H 4g. Ca 10 km ösö Gävle, söder om sjön trösken
Areal:	Ca 72 ha, varav land 72 ha och vatten 0,5 ha
Naturvårds- förvaltare:	Länsstyrelsen

Beskrivning av området

Gustavsmurarna är belägna i östra Gästrikland, ca 10 km sydöst om Gävle. Området ingår i den förhållandevis myrrika delen av det riksintressanta moränkalkområdet i sydöstra Gästrikland.

Trakten utgör ett flackt skogslandskap med stor andel sumpskog, talrika mindre kärr, enstaka tallmossar samt även andra våtmarkstyper.

Gustavsmurarna är ett ca 70 ha stort, flikigt rikkärrskomplex. Det utgör länets största sammanhängande extremrikkärr, med både öppna och glest beskogade kärr. Andelen sumpskog är hög. I nordöstra delen av myren finns en liten tjärn som avvattnas via ett dike men i övrigt är området helt opåverkat av dikningar. En kraftledning och en mindre körväg löper över myrens sydvästra del.

Vegetationen är av extremriktyp och domineras av näbbstarr/axagsamhällen. Bland övriga karaktärsväxter kan nämnas pors, vattenklöver, vass, ullsäv, ängsstarr, trådstarr, kärrfräken men även de mer ovaliga arterna tagelsäv och kärrknipprot. Botten-skiktet domineras av kärrkломossa och guldspärrmossa. Närmare fastmarkskanterna ökar inslaget av högrter som strätta och älggräs. Här förekommer också

fasta lågstarrkärr med övergångar mot fuktängsvegetation. Floran innefattar nästan samtliga av kalkområdets våtmarksarter och är överhuvudtaget artrik. 25 våtmarksbundna starrarter och 15 orkidéer har påträffats. Blodnycklar, sumpnycklar, gulyxne och flugblomster utgör exempel på särskilt skyddsvärda inslag.

Ärendets beredning

Gustavsmurarnas intressanta och ovanliga natur finns omnämnd i litteraturen redan 1918. En mer genomgripande naturinventering genomfördes av Sven Rune 1966 och 1970 finns området med i "Förteckning över särskilt skyddsvärda myrar i Gävleborgs län". I länsstyrelsens inventering av skyddsvärda myrar i Gävleborgs län, Peter Ståhl 1981-85, åsattes Gustavsmurarna tillsammans med 38 andra områden högsta naturskyddsklass.

Markägaren, Korsnäs AB, fick herefter information om områdets naturvärden. Bolaget sade sig vara berett att avstå från skogsbruk och annan exploatering tills staten, som hade planer om naturreservat kunde ersätta bolaget för intrång förorsakat av reservatsbildning. Förslag till reservatsföreskrifter har godkänts. En principöverenskommelse mellan bolaget och länsstyrelsen om ersättnings storlek träffades den 19 maj 1993.

På grund av pågående utredning om ny järnvägssträckning av ostkustbanan i området ansåg sig Gävle kommun vid tidpunkten inte kunna ta beslut om att uttala sig i frågan om reservatsbildning. I oktober lämnar kommunen positivt besked och godkänner förslaget till reservatsföreskrifter. Naturvårdsverket har inte haft några invändningar mot förslaget till reservatsföreskrifter.

Överenskommelse om intrångsersättning expedieras samtidigt med detta beslut.

Områdets betydelse och behov av skydd

Gustavsmurarna utgör en del av ett riksintresseområde enligt NRL och är en av de botaniskt mest värdefulla våtmarkslokalerna i länet. Den starka kalkpåverkan har givit förutsättningar för en rikt differentierad extremrikvegetation med ett för länet och även landet stort antal ovanliga och skyddsvärda arter. Området är även hydrologiskt och allmänekologiskt intressant genom sin storlek och orördhet. Det utgör länets största extremrikkärr. Stora opåverkade kalkkärrskomplex av mellansvensk typ är

överlag mycket ovanliga. De här förekommande vegetationstyperna och arterna är känsliga för ingrepp i mark och skog. För att bibehålla dessa värden behöver området skyddas som naturreservat.

Länsstyrelsens beslut

De beskrivna området vars avgränsning framgår av kartan till beslutet, bil 1, bör av skäl som nämnts skyddas och vårdas. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 § naturvårdslagen området som naturreservat.

Ändamålet med reservatet skall vara att skydda en del av ett riksintresseområde och bevara ett starkt kalkpåverkat våtmarkskomplex med kärr och sumpskogar med karakteristisk och ovanlig vegetation i orört och ostört skick.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla i området med undantag för det på beslutskartan (bilaga 1) angivna området markerat med B.

- A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. uppföra byggnad eller anläggning
2. anlägga väg, parkeringsplats, stig, bro, brygga, mast, torn eller annan anläggning
3. dra fram luft- eller markledning
4. anordna upplag
5. bedriva täkt, borra, spränga, gräva, schakta, dika eller på annat sätt föra bort vatten, tippa, fylla ut eller dämna
6. sprida kemiska bekämpningsmedel, kalk eller gödselmedel
7. röja, avverka eller skada träd och buskar, gräva upp eller plocka örter eller annan växtlighet

1993-10-08

231-12026-92
80-227

8. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfällle
9. plantera in för trakten främmande växt- eller djurart
10. Framföra motordrivet fordon i terrängen med undantag för
  - uttransport av fälld älg med älgdragare under förutsättning att markskador undviks
  - nödvändig körning i samband med underhåll av befintlig luftledning på sådant sätt som anges i bifogad skötselplan

Dessutom gäller:

11. Föreskrifter nedan under punkt C gällande allmänheten gäller även för markägare och innehavare av särskild rätt med undantag för åtgärd som är nödvändig för att utöva sin särskilda rätt, t.ex jakt.

Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet enligt 9 § naturvårdslagen och som är närmare angivna i skötselplan.

- B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtas inom området vilka framgår av skötselplanen.

- C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. gräva, hacka eller på annat sätt skada markytan
2. skada växande eller döda - stående eller ikullfallna - träd och buskar, gräva upp eller plocka örter, mossor, lavar och svampar utöver vad som normalt anses vara matsvamp
3. skada eller bortföra djur eller medvetet störa djurlivet
4. framföra motordrivet fordon i terrängen
5. rida, tälta, elda eller ta ved

6. anordna orienteringsverksamhet, snitsla spår, sätta upp tavla, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning
- D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen
1. Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard 03 15 22 och naturvårdsverkets anvisningar.
  2. Länsstyrelsen skall vara naturvårdsförvaltare.
  3. Reservatet skall disponeras och skötas enligt skötselplanen.

SKÖTSELPLAN FÖR GUSTAVSMURARNAS NATURRESERVAT

Dokumentation

1. Smith, H 1918. Redogörelse för torfmarksundersökningar inom Gävleborgs län. Svensk mossekulturförenings Tidskrift.
2. Rune, S 1966. Naturvårdsinventering av Gästriklands inland. Länsstyrelsen i Gävleborgs län.
3. Björkbäck, F 1970. Förteckning över särskilt skyddsvärda myrar i Gävleborgs län-Projekt Telma
4. Ståhl, P 1985. Skyddsvärda myrar i Gävleborgs län.

Disposition

Reservatet disponeras för naturvård.

Vad gäller jakten disponeras denna av jakträttsinnehavaren och regleras inte av reservatsföreskrifterna.

Ledningar

En högspänningsledning löper genom reservatet.

Vägar

En skogsbilväg löper genom områdets nordvästra del.

SKÖTSEL

Skog och mark

Mål och skötsel: Att låta områdets skog och vegetation utvecklas fritt.
Ingen åtgärd är aktuell.

Bilvägar

Mål och skötsel: Skogsbilvägen skall bestå.
Sedvanligt underhåll ombesörjes av ägaren.

Ledningar

Mål och skötsel: Underhåll av högspänningsledning ombesörjes av ägaren och skall ske vid tidpunkt och med redskap som minimerar risken för markskador samt efter samråd med Länsstyrelsen.

Anläggningar för friliftsliv

Stigar markeras för att kanalisera besökare. Eventuellt läggs spänger på speciellt känsliga ställen.

UPPFÖLJNING AV RESERVATETS UTVECKLING

En viss beredskap upprätthålles för i första hand hotade arter. Området kan eventuellt ingå i kommande program för kontroll av miljöutvecklingen.

INFORMATION

Informationstavlor framställs av länsstyrelsen i samråd med naturvårdsverket. Tavlorna placeras vid reservatet enligt angivelser på beslutskartan, bilaga 1.

FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Kostnader för utmärkning av gränser, skyltning, vård och tillsyn bestrids av staten.

EKONOMISK PLAN

(fastställs ej)

Den ekonomiska planen är vägledande om reservatets kostnader.

Åtgärd	Kostnad 1993/94	Kostnad 1994/95	Årlig kostnad 1995/98
Utmärkningar av gränser, skyltning	20		
Framställningar, 6 informations-skyltar			
Tillsyn	5	5	5
Vetenskaplig uppföljning		5	
Summa	31	10	5

Detta beslut kan överklagas till regeringen, miljödepartementet, se bilaga 2.

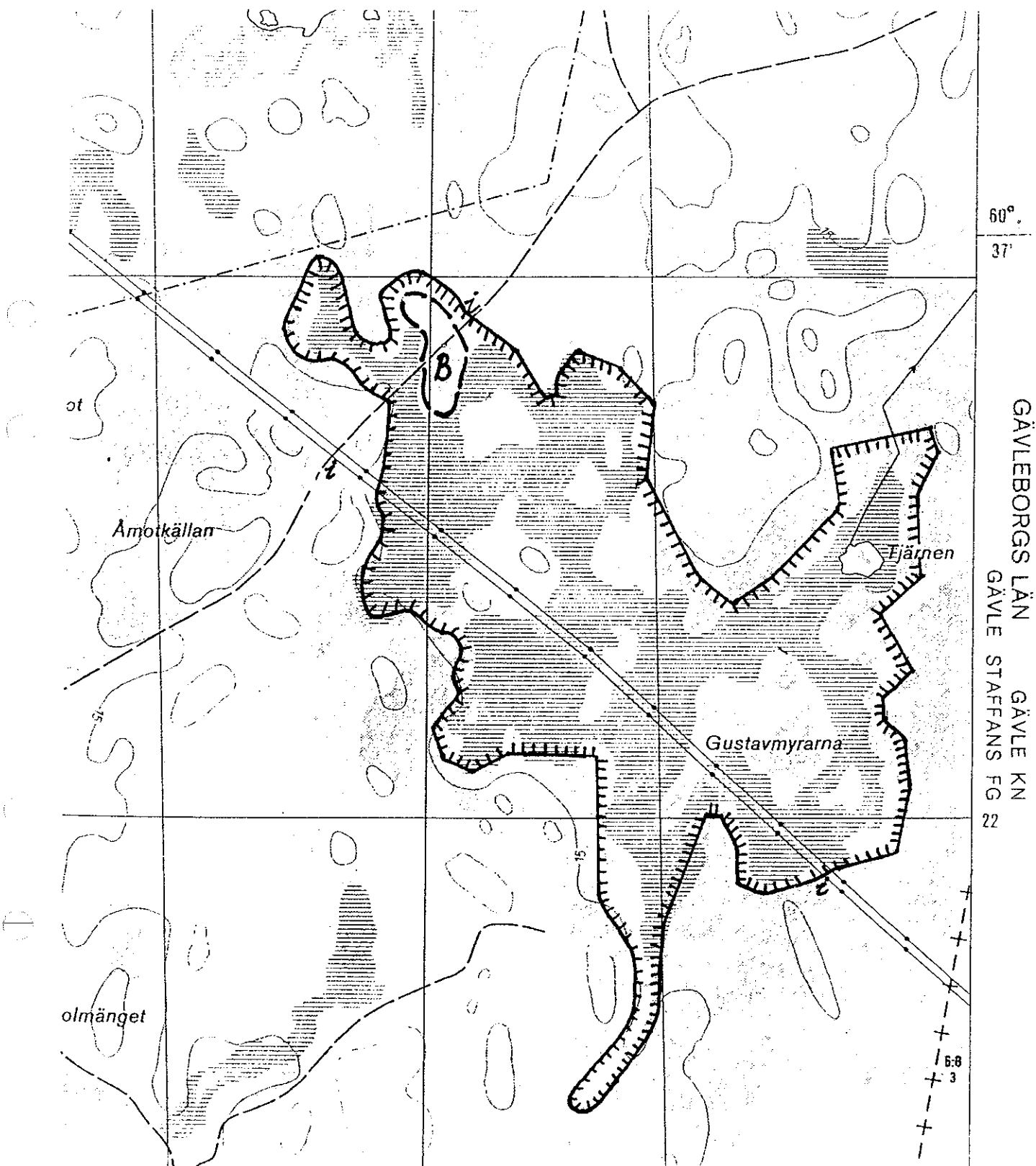
Beslut i detta ärende har fattats av landshövding
Lars Eric Ericsson.

I den slutliga handläggningen deltog även Miljö-
vårdsdirektör Stig Hammarsten och naturvårdare
Mikael Dahlbom, föredragande.

Lars Eric Ericsson

Mikael Dahlbom

Sändlista

Förstorat utdrag ur Gula kartan 13H:44
Skala 1:10 000

- = Gräns för Gustavsmurarnas naturreservat
- = Gräns för område B. Inga föreskrifter
- = Plats för informationstavla

HUR MAN ÖVERKLAGAR TILL REGERINGEN

Om Ni är missnöjd med länsstyrelsens beslut kan Ni skriva till regeringen,

.....-departementet

I brevet skall Ni

- tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarie-numret)
- redogöra för dels varför ni menar att länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet skall ändras.

Ni undertecknar brevet, förtydligar namnteckningen och uppger postadress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

OBS!

1. **Brevet skall lämnas/skickas till länsstyrelsen och inte till regeringen.** Den ordningen har kommit till främst för att snabba upp handläggningen. Länsstyrelsen kan nämligen då, samtidigt med Ert överklagande, sända sina handlingar till regeringen, som kommer att behöva ha tillgång till dem.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer är

Länsstyrelsen

801 70 GÄVLE

Telefon

026 - 17 10 00

2. Länsstyrelsen måste ha fått Ert brev inom tre veckor från den dag Ni fick beslutet i Er hand, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

Behöver ni veta mer om hur Ni skall gå till väga, så ring eller skriv till länsstyrelsen.